

Läget på de globala energimarknaderna

Vecka 25, 2023

2023-06-21

Sammanfattning

Priserna på de europeiska energimarknaderna har generellt stigit sedan förra marknadsbrevet, framför allt drivet av en prisökning på naturgas. Oljepriset är dock i stort oförändrat, efter en tillfällig prisnedgång i mitten av månaden.

Priset på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden har gått upp sedan förra marknadsbrevets publicering. Priserna vid TTF börja stiga i förra veckan och nådde i slutet av veckan högsta pris på 10 veckor. TTF M+1 stängde den 15 juni på EUR39,3 per MWh men handlades under dagen ännu högre. Priserna har sedan dess pressats tillbaka och TTF M+1 stängde den 19 juni på 35,4 per MWh. De europeiska naturgaslagren var den 17 juni till 74 procent fyllda.

Priserna på kol respektive utsläppsrätter har fortsatt att stiga under den första halvan av juni efter att i början av månaden ha brutit en nedåtgående trend. Denna ökning bedöms huvudsakligen vara en följd effekt av den senaste tidens stigande gaspriser.

<http://www.energimyndigheten.se/globalaenergimarknader>

*För Energimyndighetens löpande bedömning av det svenska energiförsörjningsläget till följd av kriget i Ukraina, se myndighetens [lägesbilder](#).

Innehåll

Sammanfattning	1
Olja	2
Naturgas	4
Kol och EU ETS	6

Priser vid stängning den 19/6

Olja	ICE Brent, front month
	76,13 USD/fat ↓*
Naturgas	ICE TTF, month ahead
	35,4 EUR/MWh ↑*
Kol	ICE API2, front month
	113,15 USD/ton ↑*
Utsläppsrätter	ICE EUA, Dec contract
	92,15 EUR/ton ↑*

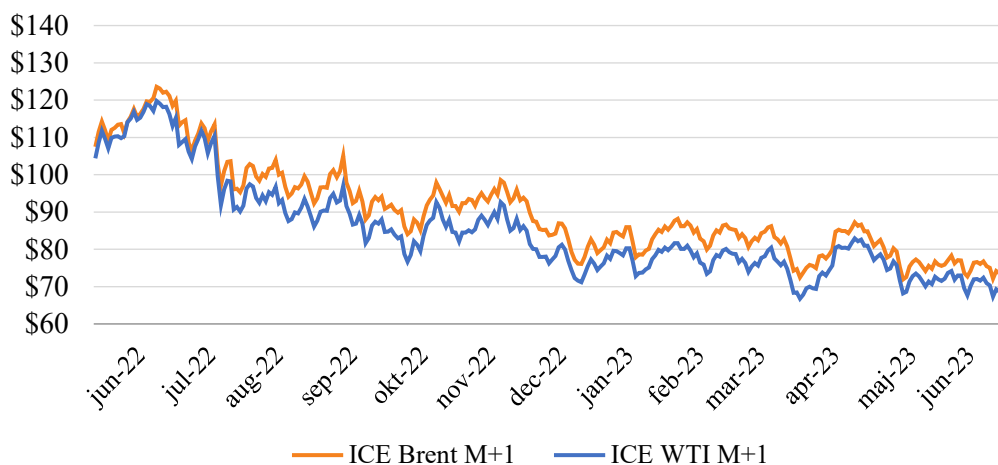
* Pilen indikerar prisrörelse sedan förra marknadsbrevet.

Olja

Sedan det förra marknadsbrevet publicerades den 8 juni har oljepriset (Brent M+1) uppgått till i genomsnitt USD74,80 per fat, en knapp dollar lägre jämfört med föregående period.

Efter den 7 juni (stängningspris USD76,80 per fat) har priset sjunkit gradvis och oljepriset stängde den 12 juni på USD72,11. Priset har sedermera ökat och den 19 juni stängde Brent M+1 på USD76,1 per fat, vilket kan jämföras med stängningspriset den 7 juni som uppgick till USD76,80 per fat.

Råoljepriser USD per fat

Källa: Intercontinental Exchange.

Prisnedgången i mitten av månaden berodde bland annat på en fortsatt osäkerhet kring den ekonomiska utvecklingen och centralbankernas hantering av inflationen. Samtidigt är den ryska oljeexporten stark och framför allt Asien importerar stora volymer rysk olja, vilken delvis har ersatt import från mellanöstern. Enligt uppgifter minskade OPEC+ produktion under maj med ytterligare 670 000 fat per dag¹, vilket är mindre än den meddelade produktionsminskningen om drygt 1 miljon fat per dag som OPEC+ beslutade om i början av april. Utvecklingen går i linje med OPEC+ tidigare problem med att minska produktionen i den storleksordning som man beslutat om. I förra marknadsbrevet beskrevs hur OPEC+ har beslutat om ytterligare en produktionsminskning från juli. Majs uppgifter sätter frågetecken kring hur omfattande OPEC+ produktionsminskning från juli faktiskt blir.

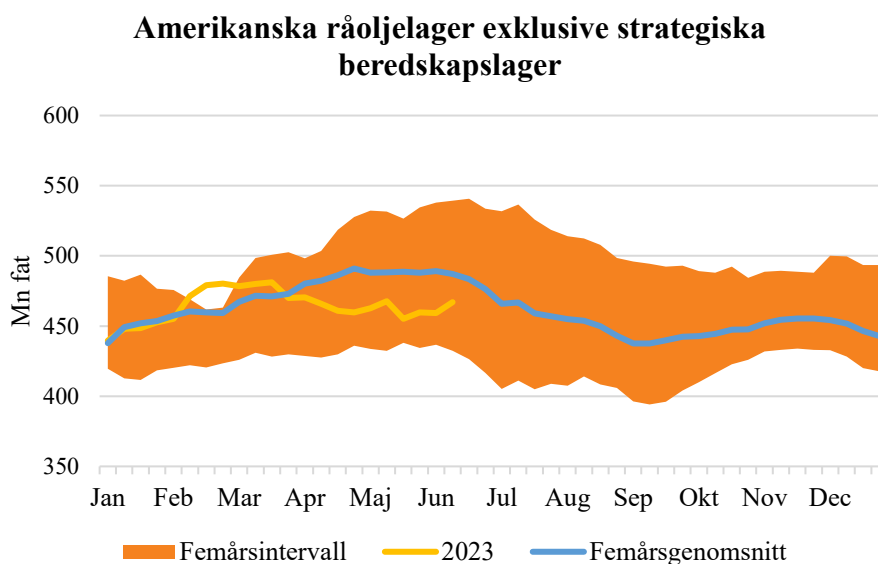
Förväntningarna inför andra halvan av 2023 är något delade; det internationella energirådet IEA ökade sin prognos över oljeefterfrågan under 2023 i sin senaste *Short-term Energy Outlook* från juni, från en ökning om 2,2 miljoner fat per dag till 2,4 miljoner fat per dag. Det ligger i linje med IEA:s tidigare prognoser om ett stramare utbud och risk för utbudsunderskott under andra halvan av året.

¹ Quantum Commodity Intelligence.

OPEC valde att hålla kvar förväntningarna på oljefterfrågan under 2023 i sin senaste månatliga prognos men varnade samtidigt för risker mot den globala ekonomin.

Enligt media² valde investeringsbanken Goldman Sachs istället att sänka sin prisprognos för 2023 till följd av en lägre förväntad efterfråga och starkare utbud från oljeproducenter under sanktioner som Ryssland, Iran och Venezuela.

Uppgifter om återupptagna samtal mellan Iran och USA har också påverkat oljepriset nedåt, samtidigt som den iranska oljexporten har ökat till sin högsta volym sedan 2018. Som vanligt rörande samtalen mellan USA och Iran kopplat till kärnvapenavtalet är det något vaga uppgifter och det är svårt att dra slutsatser kring vad som de facto sker.

Källa: EIA.

De amerikanska lagren har ökat och närmar sig femårsgenomsnittet efter den största veckovisa lagerökningen på fyra månader.

² Bl a [Oil prices settle down 4% on jitters ahead of US Fed meeting | Reuters](#).

Naturgas

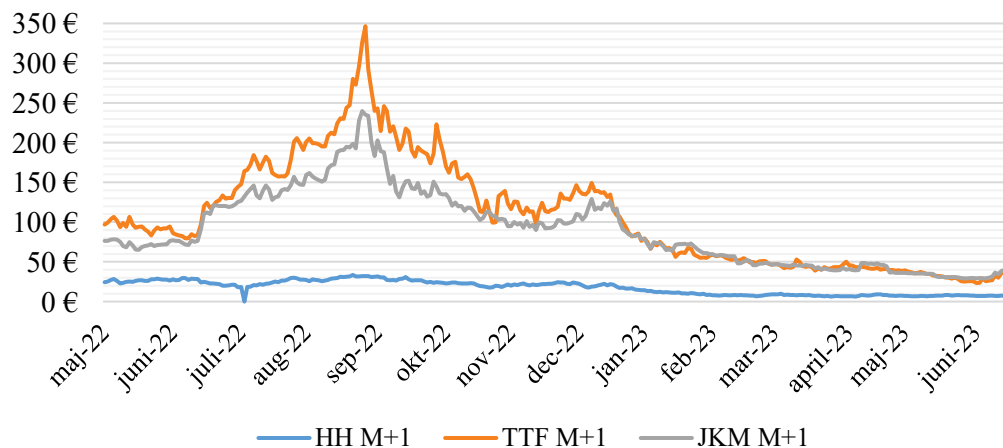
Priset på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden har gått upp sedan förra marknadsbrevet. Priserna vid den nederländska gashubben TTF börja stiga i förra veckan och nådde i slutet av veckan sitt högsta pris på 10 veckor. TTF M+1 stängde den 15 juni på EUR39,3 per MWh men handlades under dagen ännu högre. Priserna har sedan dess pressats tillbaka och TTF M+1 stängde den 19 juni på EUR35,4 per MWh. Den tillfälliga prisökningen berodde bland annat på rapporter om att det nederländska gasfältet Groningen permanent ska stänga ned den 1 oktober 2023 vilket fick priserna att reagera. Att marknaden reagerade så mycket kan anses förvånande eftersom det har varit känt sedan länge att gasfältet ska stängas ned och något som många analytiker räknat med. Gasfältet Groningen var en gång i tiden Europas största inhemska produktion av naturgas men har till följd av jordbävningar stängts ned succesivt. Produktionen var förra året endast 2,8 miljarder kubikmeter, vilket är en minimumnivå för att kunna hålla fältet i drift. Den nederländska ministern för gruvnäring meddelade tidigare att fältet ska stängas den 1 oktober 2023 men om det skulle vara nödvändigt skulle det kunna vara i drift fram till och med oktober 2024. En ytterligare orsak till förra veckans prishöjning var också besked om förlängd nedstängning vid tre norska gasfält i samband med årliga underhållsarbeten.

Den europeiska naturgasmarknaden är fortsatt volatil och det finns en stor orolighet och osäkerhet inför den kommande vintern, vilket bidrar till prissvängningarna.

Nivåerna på det asiatiska spot- och forwardbenchmarkpriset JKM har också gått upp sedan förra marknadsbrevets publicering och stängde den 19 juni på EUR35,16 per MWh. Även vid JKM steg priset i förra veckan och stängningspriset den 15 juni var EUR 42,98 per MWh, vilket är högsta pris på två månader. Priserna har stigit som svar på de ökade priserna i Europa och till följd av varmare temperaturer vilket medför en ökad efterfrågan på nedkylning. Den senaste tidens prisökning i Europa minskar priset mellan TTF i Europa och JKM i Asien, vilket åter skapar incitament för LNG-laster att söka sig till Europa.

Även vid Henry Hub i USA har priserna gått upp och stängde den 19 juni på EUR8,26 per MWh, vilket kan jämföras med EUR7,46 per MWh för två veckor sedan.

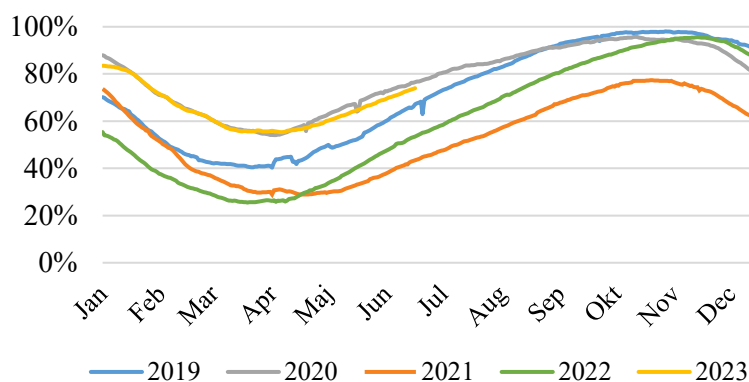
Naturgaspriser EUR per MWh

Källa: Montel,

Gazprom har åter startat rörledningen TurkStream den 12 juni efter en veckas underhållsarbete. Sedan Ryssland invaderade Ukraina och de ryska gasflödena minskat och till Europa finns det två återstående införselvägar av rysk naturgas via rörledning, transit via Ukraina och rörledningen TurkStream.

Fyllnadsgrad gaslager EU totalt

Källa: GSE minus strategiska reserver.

De europeiska naturgaslagren var den 17 juni till 74 procent fyllda, vilket kan jämföras med 70 procent vid förra marknadsbrevets publicering och 54 procent vid samma datum förra året. Injicerings takten i de europeiska gaslagren har saktat ned något, vilket är normalt för årstiden och det prisläge som råder.

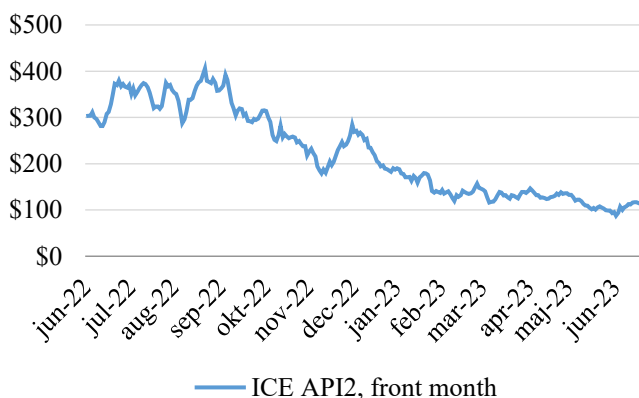
Kol och EU ETS

Kol

Efter att ha brutit en trend av nedåtgående priser och generell stiltje på den europeiska kolmarknaden i början av juni har det europeiska referenspriset på kol fortsatt att stiga svagt och nådde under förra veckan sin högsta nivå på drygt en månad med priser på strax över USD115. Det europeiska referenspriset på kol har sedan det förra marknadsbrevets publicering tydligt följt utvecklingen på naturgasmarknaden och den senaste tidens stigande gaspriser (se ovan) bedöms således också bidra till något högre priser på den europeiska kolmarknaden, trots fortsatt höga lagernivåer och relativt låg efterfrågan.

Den 19 juni uppgick det europeiska referenspriset på kol till USD113,15 per ton.

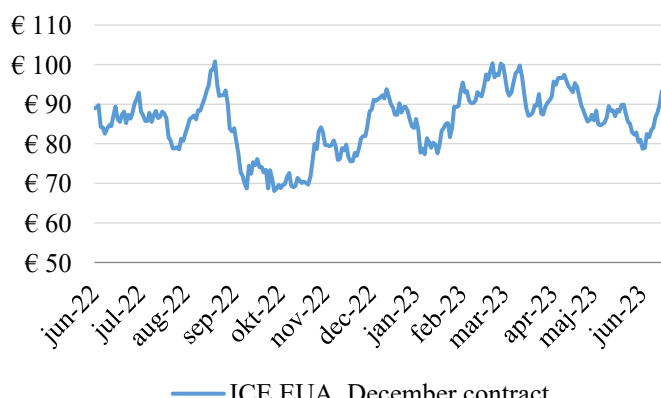
Kolpris USD per ton

— ICE API2, front month

Källa: Intercontinental Exchange.

Utsläppsrättspris EUR per ton

— ICE EUA, December contract

Källa: Montel.

EU ETS

Priset på utsläppsrätter inom EU:s utsläppshandelssystem ETS började stiga efter den första veckan i juni och ligger sedan i mitten av förra veckan strax över EUR90 per ton CO₂, vilket är den högsta nivån sedan mitten av april. Den prisökning som har skett sedan det senaste marknadsbrevets publicering bedöms höra ihop med den senaste tidens stigande gaspriser (se ovan), vilket bidrar till en ökad lönsamhet för kol i elproduktionen och därmed sannolikt till en större efterfrågan på utsläppsrätter. Varmt väder och en ökad aktivitet bland spekulativa investerare bedöms också ha bidragit till prisökningar under den senaste tiden.

Den 19 juni uppgick priset på utsläppsrätter till EUR92,15 per ton CO₂.